

УДК 347.967:343.36(477)

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2023.29.15>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ВТРУЧАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАХИСНИКА ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ

Федорончук Ігор Володимирович,
аспірант
(Одеський державний університет
внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

Статтю присвячено визначенню поняття захисту та представництва, та кола осіб, які можуть бути захисниками чи представниками (у контексті Кримінального процесуального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»), основних гарантій адвокатської діяльності, окресленню основних проблемних питань, що виникають під час визначення правової кваліфікації кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 397 Кримінального кодексу України.

Зважаючи на те, що редакція статті 397 КК України, з 2001 року, тобто з моменту набрання чинності «нового» Кримінального кодексу України, не зазнала жодних змін, зосереджено увагу на відсутності конкретного переліку дій чи бездіяльності, за які саме можна притягнути суб'єкта правопорушення до кримінальної відповідальності за втручання в діяльність захисника чи представника особи, внаслідок чого співробітники правоохоронних органів та судової влади часто трактують норми зазначеної статті по-різному, суб'єктивно, формуючи різну практику застосування ст. 214 Кримінального процесуального кодексу України (зазначаючи, що злочинність дій суб'єктів кримінальних правопорушень повинна підтверджуватися достатніми об'єктивними даними у самій заяві про вчинення кримінального правопорушення, отже, не будь-яка заява є підставою для внесення відомостей до ЄРДР, а лише та заява, яка містить фактичні дані, які підтверджують факт вчинення кримінального правопорушення).

Більш детально розглянуто два види втручання в діяльність захисника чи представника особи: вчинення перешкод та порушення встановлених законом гарантій діяльності та професійної таємниці, та здійснено порівняння таких складів злочинів, як втручання в діяльність захисника чи представника особи (ст. 397 КК України) та втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України).

Окремо розглянуто декілька прикладів з єдиного державного реєстру судових рішень, які наглядно показують проблему сприйняття захисниками чи представниками осіб дій інших осіб та суб'єктів відносно них, та оцінку вказаним діям органу досудового розслідування та суду.

Ключові слова: захисник, представник, об'єктивна сторона, кримінальна відповідальність, гарантії адвокатської діяльності, єдиний державний реєстр судових рішень.

PROBLEM ISSUES OF DETERMINING THE OBJECTIVE SIDE OF INTERFERING IN THE ACTIVITIES OF THE DEFENDER OR REPRESENTATIVE OF A PERSON

Fedoronchuk Ihor Volodymyrovych,
Postgraduate Student
(Odesa State University of Internal Affairs,
Odesa, Ukraine)

The article is devoted to the definition of the concept of protection and representation, and the range of persons who can be defenders or representatives (in the context of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, the Code on Administrative Offenses of Ukraine, the Code of the Civil Procedure of Ukraine, the Code of Commercial Procedure of Ukraine, the Code of Administrative Procedure of Ukraine, the Act « On Advocacy and Advocacy Activities»), the main guarantees of advocacy activities, the outline of the main problematic issues that arise when determining the legal qualification of a criminal offense, the responsibility for which is provided for in Art. 397 of the Criminal Code of Ukraine.

Considering the fact that the wording of Article 397 of the Criminal Code of Ukraine has not undergone any changes since 2001, that is, since the entry into force of the «new» Criminal Code of Ukraine, attention is focused on the absence of a specific list of actions or inactions for which the subject can be prosecuted an offense of criminal liability for interfering with the activities of a defender or representative of a person, as a result of which law enforcement officers and judicial authorities often interpret the norms of the specified article differently, subjectively, forming different practices of applying Art. 214 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine (noting that the criminality of the actions of the subjects of criminal offenses must be confirmed by sufficient objective data in the statement about the commission of a criminal offense, therefore, not any statement is the basis for entering information into the SRPI (single register of pre-trial investigations), but only that statement, which contains factual data confirming the fact of committing a criminal offense).

Two types of interference in the activities of a defender or a representative of a person are considered in more detail: obstruction and violation of the legally established guarantees of activity and professional secrecy, and a comparison of such crimes as interference in the activities of a defender or a representative of a person (Article 397 of the Criminal Code of Ukraine) and interference in activity of judicial bodies (Article 376 of the Criminal Code of Ukraine).

Several examples from the unified state register of court decisions are separately considered, which clearly show the problem of perception by defenders or representatives of persons of the actions of other persons and subjects in relation to them, and the assessment of the specified actions of the pre-trial investigation body and the court.

Key words: defender, representative, objective side, criminal responsibility, guarantees of advocacy, unified state register of court decisions.

Відповідно до Основного Закону України, утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1, ст. 3 розд. 1].

У тексті Конституції України закріплено не лише основні права і свободи людини і громадянина, а й передбачено відповідні конституційно-правові гарантії їх дотримання та захисту, судового захисту прав і свобод, у тому числі гарантування звернення до суду безпосередньо на підставі Конституції України, та надання при цьому можливості використання будь-яких інших, не заборонених законом, засобів захисту своїх прав і свобод.

Зокрема, передбачено, що кожен має право на правову допомогу та є вільним у виборі захисника своїх прав [1, ч. 1 ст. 59]. При цьому, у контексті цієї статті, поняття

«кожен» охоплює всіх без винятку осіб - громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території України.

Право на отримання правової допомоги є загальним і стосується не лише підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного, а й інших фізичних осіб (наприклад, свідків), яким гарантується право вільного вибору захисника з метою захисту своїх прав та законних інтересів, що виникають з цивільних, трудових, сімейних, адміністративних та інших правовідносин [2].

Конституційне право кожного на правову допомогу за своєю суттю є гарантією реалізації, захисту та охорони інших прав і свобод людини і громадянина, і в цьому полягає його соціальна значимість.

Правова допомога може виражатись як у захисті, так і у представництві. Власне, захист здійснює захисник, представництво - представник.

Так, якщо захист здійснюється в рамках кримінального провадження, захисником може бути адвокат (який здійснює захист підозрюваного, особи, стосовно якої зібрано достатньо доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, але не повідомлено про підозру у зв'язку з її смертю, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію)), відомості про якого внесено до Єдиного реєстру адвокатів України, і стосовно якого у зазначеному реєстрі відсутні відомості про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю [3, ст. 45].

Якщо ж захист здійснюється в рамках справи про адміністративне правопорушення, захисником в такому разі може бути адвокат, або інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи [4, ст. 271].

Тобто, зважаючи на норми закону, захисником особи не завжди є особа, яка має статус адвоката.

Представником, зважаючи на різні норми права, можуть бути:

Відповідно до Кримінального процесуального кодексу України:

– особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником (представник потерпілого); керівник юридичної особи, інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за довіреністю, а також особа, яка має право бути захисником у кримінальному провадженні (представник юридичної особи, яка є потерпілим) [3, ч.ч. 1, 2 ст. 58]; особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником, керівник юридичної особи чи інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за довіреністю – у випадку, якщо цивільним позивачем, цивільним відповідачем є юридична особа (представник цивільного позивача, цивільного відповідача) [3, ч. 1 ст. 63]; особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником; керівник юридичної особи чи інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи (представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження) [3, ч. 1 ст. 64-1].

Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення:

– батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники (законні представники інтересів осіб, які притягуються до адміністративної відповідальності, і потерпілих осіб, які є неповнолітніми, або осіб, що через свої фізичні або психічні вади не можуть самі здійснювати свої права у справах про адміністративні правопорушення); адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової

допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи (представник інтересів потерпілого) [4, ст. 270].

Відповідно до Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України:

– адвокат або законний представник. Під час розгляду спорів, що виникають з трудових відносин, а також справ у малозначних спорах, представником може бути особа, яка досягла вісімнадцяти років, має цивільну процесуальну дієздатність. Органи або інших осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах малолітніх чи неповнолітніх осіб або осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, представляють у суді їх посадові особи [5, ст. 60; 6, ст. 58; 7, ст. 57]; права, свободи та інтереси малолітніх осіб віком до чотирнадцяти років, а також недієздатних фізичних осіб захищають у суді відповідно їхні батьки, усиновлювачі, опікуни чи інші особи, визначені законом [5, ч. 1 ст. 59; 6, ч. 1 ст. 57; 7, ч. 1 ст. 56]; інтереси юридичної особи незалежно від порядку її створення, представляє керівник, член виконавчого органу, інша особа, уповноважена діяти від її імені відповідно до закону, статуту, положення, трудового договору (контракту) (самопредставництво юридичної особи), або представник [5, ч. 3 ст. 58; 6, ч. 3 ст. 56; 7, ч. 3 ст. 55].

В свою чергу, адвокатом може бути фізична особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного згідно із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», має стаж роботи в галузі права не менше двох років, склала кваліфікаційний іспит, пройшла стажування (крім випадків, встановлених цим Законом), склала присягу адвоката України та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокатура України – недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому законом [8, ч. 1 ст. 2].

Адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб. Держава створює належні умови для діяльності адвокатури та забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності [8, ст. 5].

Але, на практиці, це не завжди так.

Досить часто відбувається здійснення протиправних дій відносно адвокатів або правників, які здійснюють представництво прав та інтересів осіб, внаслідок чого відбувається посягання на такі види адвокатської діяльності, як захист та представництво.

Захист полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення [8, п. 5 ч. 1 ст. 1, п. 3 ч. 1 ст. 19].

Представництво в свою чергу полягає в забезпеченні реалізації прав і обов'язків клієнта в цивільному, господарському, адміністративному та конституційному судочинстві, в інших державних органах, перед фізичними та юридичними особами, прав і обов'язків потерпілого під час розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також прав і обов'язків потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача у кримінальному провадженні [8, п. 9 ч. 1 ст. 1, п. п. 5, 6, 7 ч. 1 ст. 19].

Тому, задля забезпечення кожному громадянину України, іноземцю чи особі без громадянства, які перебувають на території України, права на захист чи представництво,

діючим Кримінальним кодексом України передбачена кримінальна відповідальність за втручання в діяльність захисника чи представника особи.

Так, втручання в діяльність захисника чи представника особи - вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги або порушення встановлених законом гарантій їх діяльності та професійної таємниці [9, ч. 1 ст. 397].

Потерпілим від зазначеного правопорушення є: а) захисник у кримінальному чи адміністративному провадженні; б) представник (законний представник) підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача та відповідача, а також юридичної особи у цивільному, господарському, кримінальному чи адміністративному провадженнях.

Об'єктивна сторона злочину характеризується діянням, яке може бути вчинено як шляхом дії, так і бездіяльності. У назві ст. 397 КК України передбачене нею діяння позначається як втручання в діяльність захисника чи представника особи, а в диспозиції цієї статті зазначається, що таке втручання може бути здійснене шляхом: а) вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги, або, б) порушення встановлених законом гарантій їх діяльності та професійної таємниці [10, с. 909].

Тобто, зі змісту ч. 1 ст. 397 КК України, фактично вбачається два види втручання: вчинення перешкод та порушення встановлених законом гарантій діяльності та професійної таємниці.

Зокрема, якщо порівнювати склади злочинів, такі як втручання в діяльність захисника чи представника особи (ст. 397 КК України) та втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК України), можна дійти висновку, що і в одному, і в іншому випадку, втручання є формою впливу на свідомість та волю захисника чи представника особи (або судді), для здійснення якого винний може використовувати різні способи (форми) як активної (дія), так і пасивної (бездіяльність) поведінки. Для кваліфікації діяння не має значення, у який спосіб і за допомогою яких засобів здійснюється такий вплив (прохання, рекомендація, вказівка, вимога, обіцянка всляких вигод, залякування тощо) [10, с. 376; с. 909].

Такий вид втручання, як вчинення в будь-якій формі перешкод для здійснення правомірної діяльності захисника (представника особи), передбачає створення таких умов, які перешкоджають останнім надавати ефективну правову допомогу і реалізувати надані ним законом права (статті 46, 58, 63 КПК України, ст. 20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»). Ці перешкоди можуть створюватися шляхом застосування психічного або фізичного впливу щодо потерпілого (погрози, залякування, підкуп, відмова в наданні необхідних матеріалів, документів або іншої інформації, незаконне позбавлення права здійснювати захист чи представляти інтереси клієнта у відповідному провадженні тощо) [10, с. 909].

Порушення встановлених законом гарантій діяльності захисника чи представника особи та їх професійної таємниці передбачає протиправні дії винної особи, направлені на порушення цих гарантій та таємниці. Такими порушеннями можуть бути, зокрема, подання слідчим, прокурором, а також винесення окремої ухвали (постанови) суду щодо правової позиції захисника у провадженні, втручання у правову позицію захисника, незаконне витребування від захисника будь-якою особою інформації, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням ним своїх обов'язків тощо [11, с. 696].

Слід звернути увагу на тому, що професійні права, честь і гідність адвоката гарантуються та охороняються Конституцією України, та містяться у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», зокрема: забороняються будь-які втручання

і перешкоди здійсненню адвокатської діяльності; забороняється вимагати від адвоката, його помічника, стажиста, особи, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також від особи, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю, надання відомостей, що є адвокатською таємницею. З цих питань зазначені особи не можуть бути допитані, крім випадків, якщо особа, яка довірила відповідні відомості, звільнила цих осіб від обов'язку зберігати таємницю в порядку, передбаченому законом; проведення стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, що можуть проводитися виключно з дозволу суду, здійснюється на підставі судового рішення, ухваленого за клопотанням Генерального прокурора, його заступників, прокурора Автономної Республіки Крим, області, міста Києва та міста Севастополя; забороняється проведення огляду, розголошення, витребування чи вилучення документів, пов'язаних із здійсненням адвокатської діяльності; адвокату гарантується рівність прав з іншими учасниками провадження, дотримання засад змагальності і свободи в наданні доказів та доведенні їх переконливості; життя, здоров'я, честь і гідність адвоката та членів його сім'ї, їх майно перебуває під охороною держави, а посягання на них тягнуть відповідальність, передбачену законом; адвокату гарантується право на забезпечення безпеки під час участі у кримінальному судочинстві в порядку, встановленому законом; забороняється залучати адвоката до конфіденційного співробітництва під час проведення оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, якщо таке співробітництво буде пов'язане або може призвести до розкриття адвокатської таємниці; забороняється втручання у приватне спілкування адвоката з клієнтом; забороняється внесення подання слідчим, прокурором, а також винесення окремої ухвали (постанови) суду щодо правової позиції адвоката у справі; забороняється втручання у правову позицію адвоката; орган або посадові особи, які затримали адвоката або застосували до нього запобіжний захід, зобов'язані негайно повідомити про це відповідну раду адвокатів регіону; повідомлення про підозру адвоката у вчиненні кримінального правопорушення може бути здійснене виключно Генеральним прокурором, його заступником, прокурором Автономної Республіки Крим, області, міста Києва та міста Севастополя; забороняється притягати до кримінальної чи іншої відповідальності адвоката (особу, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю) або погрожувати застосуванням відповідальності у зв'язку із здійсненням ним адвокатської діяльності згідно із законом; не можуть бути підставою для притягнення адвоката до відповідальності його висловлювання у справі, у тому числі ті, що відображають позицію клієнта, заяви у засобах масової інформації, якщо при цьому не порушуються професійні обов'язки адвоката; забороняється ототожнення адвоката з клієнтом; дисциплінарне провадження стосовно адвоката здійснюється в особливому порядку [8, ст. 23].

Тобто, судячи з диспозиції ч. 1 ст. 397 КК України, за порушення будь-якої з перерахованих вище гарантій діяльності адвоката, передбачена кримінальна відповідальність.

Але, на практиці, це не завжди так, адже через «розмитість» поняття втручання в діяльність захисника чи представника особи, і відсутність конкретного переліку дій чи бездіяльності, за які саме можна притягнути суб'єкта правопорушення до кримінальної відповідальності, захисники та представники осіб досить часто стикаються з формальним підходом правоохоронних та судових органів до кваліфікації дій, які відносно них вчиняються.

Для отримання додаткових об'єктивних даних щодо підстав звернення адвокатів чи представників осіб до слідчих суддів зі скаргами на невнесення відомостей до ЄРДР за ст. 397 КК України, оскарження постанов органу досудового розслідування

щодо закриття кримінальних проваджень, підстав для відмови у задоволенні таких скарг, кількості справ, розгляд яких закінчився, притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності, тощо, було досліджено «Єдиний державний реєстр судових рішень» [12].

Єдиний державний реєстр судових рішень - автоматизована система збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень. До Реєстру вносяться судові рішення Верховного Суду України, вищих спеціалізованих, апеляційних та місцевих судів - вироки, рішення, постанови, накази, ухвали, окремі ухвали (постанови) суду, що ухвалені (постановлені) судами у кримінальних, цивільних, господарських справах, у справах адміністративної юрисдикції, у справах про адміністративні правопорушення, крім судових рішень, які містять інформацію, що є державною таємницею. Судові рішення, внесені до Реєстру, є відкритими для безоплатного цілодобового доступу на офіційному веб-порталі судової влади України відповідно до Закону України «Про доступ до судових рішень» від 22.12.2005 року № 3262-IV. База даних Реєстру (БД) містить інформацію довідкового характеру [13].

Так, з ухвали слідчого судді Личаківського районного суду м. Львова від 21 грудня 2022 р. по справі № 463/8570/22, вбачається, що «Представник» звернувся до Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Львові, з заявою про вчинення працівником ГУ ДПС у Львівській області кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 397 КК України, оскільки остання, на його думку, незаконно надіслала вимогу від 20.09.2021 № Ф-406 про сплату боргу (недоїмки) в розмірі 37349,92 грн. адвокатом на адресу Сихівського ВДВС Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Львів). Відомості внесено не було, що стало підставою для звернення до слідчого судді з відповідною скаргою. Відмовляючи у задоволенні скарги, слідчий суддя зазначає, що у заяві заявником наводяться виключно власні міркування та припущення щодо вчинення кримінального правопорушення вказаною у заяві особою, оскільки злочинність таких дій не підтверджується достатніми об'єктивними даними, а тому зазначене не може бути підставою для ініціювання кримінального провадження та проведення досудового розслідування. В даному контексті варто враховувати, що основним складовим елементом об'єктивної сторони будь-якого кримінального правопорушення є його суспільна небезпечність. Злочин (як і кримінальний проступок) серед інших правопорушень характеризується найвищим ступенем суспільної небезпечності і саме це дозволяє відмежовувати його від близьких за об'єктивними і суб'єктивними ознаками інших правопорушень (адміністративних, дисциплінарних та інших). При цьому доводи заяви про вчинення кримінального правопорушення фактично зводяться до непогодження із рішенням працівника ДПС щодо сплати податкового боргу, яке як по суті, так і в межах процедури виконавчого провадження, підлягає судовому оскарженню в порядку КАС України. Таким чином, доводи заявника у заяві є його особистою оцінкою дій та рішень працівника ДПС у конкретному провадженні щодо сплати податкового боргу та ґрунтуються лише на припущеннях щодо можливого кримінально-караного характеру дій, а тому не відповідають вимогам ст. 214 КПК України. [14].

З тексту ухвали слідчого судді Личаківського районного суду м. Львова від 29 грудня 2022 р. по справі № 463/9239/22, вбачається, що «Представник» звернувся до Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Львові, із заявою про кримінальне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 397 КК України, вчинене, на його думку, за фактом не забезпечення його помешкання електричною енергією, що свідчить про замовлення на перешкоджання здійснення ним адвокатської діяльності. Відомості внесено не було, що стало підставою для звернення до слідчого

судді з відповідною скаргою. Відмовляючи у задоволенні скарги, слідчий суддя зазначає, що положення ст. 214 КПК України, перебувають у взаємозв'язку з ч. 1 ст. 2 КК України, згідно з якою підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого цим Кодексом, і саме тому фактичні дані, які вказують на ознаки складу злочину кримінального правопорушення, мають бути критерієм внесення його до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Крім того, згідно п. 2 Глави 1 Розділу II «Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань», відомості про кримінальне правопорушення, викладені у заяві, повідомленні чи виявлені з іншого джерела, повинні відповідати вимогам п. 4 ч. 5 статті 214 КПК України, зокрема мати короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Відтак, не будь-яка заява є підставою для внесення відомостей до ЄРДР, а лише та заява, яка містить фактичні дані, які підтверджують факт вчинення кримінального правопорушення. Всі інші заяви, після їх надходження, підлягають розгляду згідно із Законом, яким не є Закон про кримінальну відповідальність. Підсумовуючи, слідчий суддя зазначає, що заявником не наведено обставин на підтвердження фактичних даних, які свідчать про вчинення саме кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 397 КК України, зокрема, взагалі не наведено даних про ознаки злочину, суб'єктів такого, не відображено, в чому полягало перешкоджання здійснення ним адвокатської діяльності. [15].

З викладеного вище вбачається, що відсутність чіткого формулювання у диспозиції ст. 397 КК України переліку дій або бездіяльності, які утворюють об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення, призводить до відсутності ефективного захисту порушених прав та інтересів захисників чи представників осіб, та фактично унеможливорює притягнення винних осіб до відповідного виду покарання.

Список використаних джерел:

1. Конституція України Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР Офіційний сайт Верховної ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Голованя Ігоря Володимировича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України (справа про право на правову допомогу) від 30.09.2009 № 23-рп/2009 Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-09#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.
5. Цивільний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. Офіційний сайт Верховної ради URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 20.03.2023).
6. Господарський процесуальний кодекс України: Кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. Офіційний сайт Верховної ради URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.
7. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV. Офіційний сайт Верховної ради URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Офіційний сайт Верховної ради URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.

9. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Офіційний сайт Верховної ради URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

10. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т./за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Тютюгіна, – 5-те вид., допов.– Х.: Право, 2013. Т. 2: Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.

11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України Станом на 07 вересня 2018 року. [текст] / За заг. ред. Глунька В.В. – Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 784 с.

12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.

13. Правила роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/rules>.

14. Ухвала Личаківського районного суду м. Львова від 21.12.2022 року у справі № 463/8570/22 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107965490>.

15. Ухвала Личаківського районного суду м. Львова від 29.12.2022 року у справі № 463/9239/22 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108191147>.